

ခိန်နီလီအဟုန်ဂံဟုန်ဘါ

တၢ်ပၢ်လီၤသး

တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်သကိးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒိးသိးကမၤစၢၤခိန်နီတဖၣ် နီၣ်ပၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအမ့ၢ် တၢ်ကဲထီၣ်ခိန်နီအဂ့ၢ်ဒီး သုတၢ်ဟုန်တမံၤလၢ ကဟုန်ဂံဟုန်ဘါပုၤအဂၤလၢ တၢ်သးခုကစီၣ်, ဒိအဘၣ်တၢ် ပၢ်ဖျါလၢ လံၣ်စုအတၢ်ဟုန် 'က', "ခိန်နီလီအဟုန်ဂံဟုန်ဘါ" တၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤယံၣ်ခံန့ၣ်ရံၣ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ပုၤတကရူၢ်ဂ့ၤ, ဒီးပုၤတဂၤဂ့ၤဂ့ၢ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ဆၢကတိၤခဲလၢၣ် လၢအကဲထီၣ်ခိန်နီလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရိၣ်အပူၤ, သရိၣ်ခဲလၢၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟုန်တၢ်မၤလီၤလၢ တၢ်လီၤလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်

- ၁. တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ် (၁၅မံးနံး)
- ၂. တၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဟုန်တဖၣ် (၂၀မံးနံး)
- ၃. တၢ်ယုသ့ၣ်ညါခိန်နီလီအဟုန်ဂံဟုန်ဘါ (၂၀မံးနံး)
- တၢ်အိၣ်ဘျးအကတီၢ် (၁၀)မံးနံး)
- ၃. တၢ်ဒုးနဲၣ်ဖျါဂံၢ်ဘါတဖၣ် ဒီးတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်တဖၣ် (၂၀မံးနံး)
- ၄. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ (၃၀မံးနံး)
- ၅. တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဒီးတၢ်မၤကတၢ်တၢ် (၁၀မံးနံး)

တၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်ကတီၢ်

- * ကွၢ်တၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်တဖၣ်ခဲလၢၣ်ဒီး ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်လၢအလိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢနအဲၣ်ဒီးပၢ်ဖျါအီၤလၢလံၣ်တၢ်ကွဲး တၢ်ဒုးနဲၣ်တၢ်လၢအဖျါဒီးလီၤအမ့ၢ်အူလီၤ.
- * ကွၢ်စုအတၢ်ဟုန် 'က' "ခိန်နီလီအဟုန်ဂံဟုန်ဘါ" ဒီးတိၢ်နီၣ်တၢ်လီၤလၢ ကဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ် ဖဲတၢ် ကတိၤခိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
- * ဖုးအုးစူး ၄:၁-၁၆ ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကဲခိၣ်ကဲနီၣ်
- * တၢ်ကွဲးဃးတၢ်လၢ စဲးကဟုန်အတၢ်ဟုန်တဖၣ်
- * ဃုဘါထုကဖၣ်ဒီးဃုကညးကစၢ်ယုၤ ဒိသိးကမၤစၢၤန့ၣ် ဒိသိးနကပၢ်ဖျါတၢ်ကတိၤခိၣ်လဲၣ်လၢကျဲတဘီၣ်ပုၤ ဂ့ၤလၢခိန်နီတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟုန်ဂံဟုန်ဘါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢ ကဘၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ

- * လံၣ်ပရၢ, သ့ၣ်ဘၣ်သ့, လီမ့ၢ်အူလၢအပၢ်ဖျါတၢ်ဂီၤ, မ့တမ့ၢ်လီမ့ၢ်အူလၢအဒုးနဲၣ်ဖျါတၢ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ပၢ်ဖျါ
- * စးခိစဲဘူး (Tape)
- * တၢ်မၤနီၣ်တၢ်
- * ဟီၣ်ခိၣ်ဝါ, ခီဖျါထၢၣ်, တၢ်ပၢ်ဖျါတၢ်ဂီၤလၢလီမ့ၢ်အူ
- * စးခိ, စၢၢ်ဘီ
- * လံၣ်စီဆုံ
- * တၢ်ဟုန်ဆူပုၤတဂၤဘၣ်တဂၤလၢ အဟဲမၤသကိးတၢ် (ပုၤခံၣ်မ့တမ့ၢ်အါန့ၣ်ခံၣ်တကရူၢ်)
- * တၢ်အဒိ "တၢ်ဟုန်ဂံဟုန်ဘါအတၢ်ကွဲးနီၣ်" (စုအတၢ်ဟုန်'ခ') ဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်အီၤလၢလံၣ်ပရၢ, မ့တမ့ၢ် လီမ့ၢ်အူအတၢ်ပၢ်ဖျါ
- * တၢ်အိ, တၢ်အိၣ်အဆံးတက့ၢ်ဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢပုၤအိၣ်ဘျးအကတီၢ်

တၢ်မၤလိာ်တၢ်ကတိၤခီလဲ

၁. တၢ်ကတိၤဆှၢန့ၣ် (၁၅မံးနံး)

တူၢ်လိာ်ပုၤဖဲထီၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး ပျဲတၢ်ဆှၢန့ၣ်လၢ တၢ်ကူတၢ်ကၢဒ်အဘၣ်နသးတက့ၢ်. ကွၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ပၣ်လီၤသးဒီးဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်ဖျၢၣ်ကိာ် ဘၣ်ဃးတၢ်ကတိၤခီလဲတက့ၢ်. နကအဲၣ်ဒီးပၣ်ဖျါ “တၢ်ကတိၤခီလဲအဂီၢ်မိၢ်ပုၢ်” လၢလံာ်ပရၢ, တၢ်လၢအဖျါလၢဂီၢ်ပၤ, လီမ့ၢ်အူ မ့တမ့ၢ် လီမ့ၢ်အူအတၢ်ပၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ. ဟံးဃၣ်တၢ်ဂီၢ်မိၢ်ပုၢ် ဒ်သိးကဖျါဝဲဒီးကမၤစၢၤပုၤမၤတံၢ်မၤသကိး ဒ်သိးကအိၣ်ဆိးဝဲဒီး ကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်မနုၤလၢ ကဟဲဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်ပုၤဖဲသကိးမၤသကိးတၢ် ဘၣ်ဃးတၢ်စံာ်ညီၣ် “ခိၣ်န့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်”. သံကွၢ်ပုၤလၢ အဟ့ၣ်လီၤအသးတနီၤ ဒ်သိးကနီၤလီၤတၢ်သံကွၢ်အံၤ လၢကဘၣ်တၢ်စံးဆၢအိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးကွဲပုၤဖဲသကိးမၤသကိးတၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးခိၣ်န့ၣ်အဂီၢ်, အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၣ်ဒ်လဲၣ်, ဖဲလဲၣ် ဘၣ်ဃးအတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်တဖၣ်ဒီး အတၢ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒ်လဲၣ်လၢ ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်လီၤ. ဘၣ်တဘၣ်ကမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ကဆိကမိၣ်တၢ် ဘၣ်ဃးဒီးခိၣ်န့ၣ်လၢအလီၤဂၢ်ဒီး နီၣ်ဝံာ်ခဲလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်အဘၣ်လၢ (ဘၣ်ဂ့ၤ, တဘၣ်ဂ့ၤ) အထံၣ်တၢ်မၤအသးဒီး အတၢ်လဲၤခီဖျိတဖၣ် မၤစၢၤတၢ်အိၣ်ပညီၣ်လၢ ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဟ့ၣ်နီၤလီၤဖုအတၢ်ဟ့ၣ် ‘က’ ဒီးဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လၢ တၢ်မၤအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါလၢခိၣ်န့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤကညီၣ်လၢ အသ့အတၢ်ဟ့ၣ် ဒ်သိးပုၤဂၤကမၤတၢ်လၢတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤလီၤ. ပျဲပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ကနီၤလီၤအတၢ်စံးဆၢအဆိကတၢ် ဘၣ်ဃးတၢ်ကဲခိၣ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒုးန့ၣ်ပုၤလၢ “တဟ့ၣ်လီၤအသး” ဆူတၢ်နီၤဖးတၢ်သဘျုးဒ်သိးကနီၤပၢ်ခိၣ်န့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်နဘၣ်မၤအီၤလီၤလီၤဘျုးဘျုး လၢတၢ်ကတိၤခီလဲဒီး ဒုးဆူၣ်ထီၣ်အသးဒ်သိးကမၤတၢ်လၢကဘၣ်တၢ်မၤအီၤ, ဖဲအဝဲသ့ၣ်တတူၢ်လိာ်အီၤဘၣ်ခဲလၢဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဖးအုးဖုးစူး ၄:၁-၁၆ လၢကလုာ်သီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်တက့ၢ်. နီၤလီၤဒီးပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ် တၢ်လၢအဖျါလၢအဖီလၢလၢအန့ၣ်ဝဲန့ၣ်တက့ၢ်. (နကအဲၣ်ဒီးဒုးန့ၣ်တၢ်တဖၣ်အံၤ လၢလံာ်ပရၢ, တၢ်အိၣ်လၢထးဒီးမ့တမ့ၢ်လီမ့ၢ်အူအတၢ်ဖဲတၢ်မၤလီၤ.)

- * ဒ်ပုၤအိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤအသိး, ပုၤတဖၣ်လၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢယုၤလီၤ.
- * တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်အါကလုာ်လီၤ. အါန့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်(သရိၣ်)တူၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်လီၤ.
- * ပုၤခဲလၢဒ်မ့ၢ်အဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤ ဒ်သိးအကအိၣ်ဒီးအီၤ ဒ်သိးကထံၣ်ဘၣ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီၤလၢ ခီဖျိတဂၤအတၢ်ထံၣ်ဒီးပုၤဂၤအတၢ်ထံၣ်
- * တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် လိာ်ဘၣ်လၢကဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီၤ ဒီးမၤဒိၣ်ထီၣ်အီၤလီၤ.

၂. တၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် (၂၀မံးနံး)

ဟ့ၣ်စၢၢ်ဘိဒီး စးခိတဖၣ် ဒီးဒုးန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အကလုာ်ကလုာ် ဒ်တၢ်ဒုတၢ်အူအတၢ်ဟ့ၣ်သါ, တၢ်ဆီၣ်လီၤသး, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်မိၢ်ပုၤလၢအမၤစၢၤလိာ်သးသ့, တၢ်အဲၣ်ဖိသ့ၣ်, တၢ်တဲပူ, တၢ်ဒိကန့ၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သံကွၢ်ပုၤမၤသကိး တၢ်ဒ်သိးကဆိကမိၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအဖီလၢတက့ၢ်.

- * မ့ၢ်န့ၣ်သ့ၣ်ခုသးခုလၢနမၤတၢ်တမံၤမံၤခါ.
- * တၢ်မနုၤမၤဆူၣ်န့ၣ်လၢ နကအိၣ်မူခါ.
- * တၢ်ဟ့ၣ်လၢပုၤအါဂၤနီၤပၢ်န့ၣ်အိၣ်ခါ, အဒိ - ဖဲတဂၤဂၤစံးဘၣ်နု “ဟါ ... မ့ၢ်တၢ်အဒိၣ်လီၤ.” မ့တမ့ၢ် ယန့ၣ်န့ၣ်သပုၤကတၢ်လၢ နတၢ်ဟ့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အဒိၣ်ကတၢ်လီၤ.

ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် ၅မံးနံး တုၤ ၁၀မံးနံး ဒ်သိးကကွဲးအတၢ်ဟ့ၣ်တက့ၢ်.

နီလီပုမာသကိးတဖိတဖှ် သာကရူဂိးကွဲအဝဲသုဉ်လာ ကနီလီတဖှ်ဟ့ဉ်လာအဝဲသုဉ်ကွဲနီဉ်ဃးဝဲသုဉ်လီလီ. ဒုးနီ ပာ်အဝဲသုဉ်တဂါဘဉ်တဂါ ကဟံးနီတမံးနံး မ့တမ့ခဲမံးနံး ဒ်သိးကပဉ်ဖျါအတဖှ်ဟ့ဉ်တဖှ်, တအိဉ်ဒီးတဖှ်ဃုကညး ဒီးတဖှ်တဲဖျါတဖှ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်လာတဖှ်သးဒု ဒုးသုဉ်ညါပုလါ တဖှ်ဟ့ဉ်သုဉ်တဖှ် မ့တဖှ်လုဂိဒိဉ်ပုဒိဉ်လာအဟဲလါ ယွါလီလီ. ပဉ်ဖျါကဒီးပုလါ အဒိကနဉ်ဒ်သိးကဒိကနဉ်ဒီး ပဉ်ဂါပဉ်ကျါအီလီလီ. ဒုးဆူဉ်ထီဉ်အသး ဒ်သိးကကတိ တဖှ်အိဉ်ဒီးတဖှ်ပဉ်သုဉ်ပဉ်သး ဒ် “ယစံးဘျူးနုလါ နုသုဉ်ညါလာကစဉ်ယွါဟ့ဉ်နုတဖှ်ဆံးအါလဲဉ်” မ့တမ့ “ယသးမဲလါ တဖှ်ဟ့ဉ်လာအအိဉ်ဒီးနုလီလီ.” တဖှ်ကတိသကိး, တဖှ်တဲဖျါ, မ့တမ့တဖှ်တဲပူတဖှ်တလိဉ်ဘဉ်, မ့တဖှ်နီလီလီလီလီလီ.

ပုတအိဉ်နီတဂါလါ စံးဆာကသု မ့တမ့ကသုညါအတဖှ်ဟ့ဉ်န့ဉ်, သံကွဲအဝဲသုဉ် ဒ်သိးကနီလီတဖှ်မံမံ မ့တမ့ သါမံ လါအသးဒုလါကမါတဖှ်လီလီ.

ဖဲယကတိတဖှ်ဝဲလဲန့ဉ် သံကွဲပုဟဲထီဉ်မာသကိးတဖှ်, မ့တဖှ်ဟ့ဉ်တနီလီလီအဝဲသုဉ် သုဉ်ညါလဲန့ဉ် ကသုးအသး ဆူခိဉ်နီ ဒ်သိးကမာသုဝဲဒဉ်န့ဉ်လီလီ. မါဆူဉ်ထီဉ်အသး ဒ်သိးကဆိကမိဉ်တဖှ်လာအကကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်လာအဒိန့ဉ်, ပုတဂါအိဉ်ဒီးအတဖှ်ဟ့ဉ်လာ တဖှ်ဒိကနဉ်တဖှ်ဒ်သိးတဖှ်သုဉ်ညါလာအမ့ တဖှ်ထံဉ်သုဉ်ညါ မာသကိးတဖှ်ကမံးတံဉ်လာ အသးအိဉ်မါစါ ဒ်သိးကထံဉ်အတဖှ်မါန့ဉ်လီလီ.

၃. ကွဲယုသုဉ်ညါခိဉ်နီလါအမါတဖှ်သု (၂၀မံးနံး)

ပုမာသကိးတဖိတဖှ် အိဉ်ဘဉ်ဒီးအကရူဂါသာဂါန့ဉ် သံကွဲအဝဲသုဉ်လာ ကကွဲတဖှ်ဆူကဘျူးပါခဲ လါစု အတဖှ်ဟ့ဉ် ‘က’ ဒီး ကွဲကဒါသကိး ‘တဖှ်ကွဲနီဉ်ကွဲဃါတဖှ် #1” လါအဖိလဉ်အိဉ်ဒီး “တဖှ်မါဆူဉ်ပုသး” ဒီး တဖှ်ကတိတဖှ်လာအပိဉ်ထွဲအခဲ, လါအဖး, နကအဲဉ်ဒီးဖါနုတဖှ်အံးလာလံဉ်ပရါ, တဖှ်အိဉ်လာပဖိခိဉ် ဒ်လီမ့ဉ်အူ တဖှ်လီလီ.

တဖှ်ကွဲနီဉ် #1 - ခိဉ်နီတဂါလါ တဖှ်နဉ်နုအီလီန့ဉ် ကမါစါပုဒ်သိး ကဒုးအိဉ်ထီဉ်ပုဂါလါ အတဖှ်မါ စါလါကထံဉ်တဖှ်, ကဒုးဒိဉ်ထီဉ်တဖှ်, ဒီးသုယွါအတဖှ်ဟ့ဉ်တူလီလီတဖှ်တက့ဂါ.

ဖဲခိဉ်နီတနီ ကမါတဖှ်လာတဖှ်ခဲလာဉ်န့ဉ်, တဖှ်အိဉ်ဝဲယဲမံလါ အမါစါပုဂါ, ဒုးဆူဉ်ထီဉ်ပုတဂါဘဉ်တဂါ အသး, မါစါအဝဲသုဉ် ဒ်သိးကနီပာ်တဖှ်အါထီဉ်, မါစါပုလါအတဖှ်သုတဖှ်ဘဉ်, မါသကိးတဖှ်ဒီးအဝဲသုဉ်, ဒီးကတဲဉ်ကတိပဉ်စါတဖှ်လာအလီအိဉ်ဒီးအဝဲသုဉ်န့ဉ်လီလီ.

ကွဲပုဟဲထီဉ်မာသကိးတဖှ် ဒ်သိးကကွဲကဒါကုလဲဉ်တိးဘဉ်သုဉ်ညါ “တဖှ်ကွဲနီဉ်ကွဲဃါတဖှ် #1” တက့ဂါ. တုနကွဲထံကုဝဲဒီး သံကွဲအဝဲသုဉ် ဒ်သိးကကုကဒါကုဆူ တဖှ်ဟ့ဉ်လာအဝဲသုဉ်သုဉ်ညါလဲဒီး စံးကတိလဲဉ်သး ဒ်သိးကသုဝဲသုဉ်ဒ်လဲဉ် ဘဉ်ဃးဒီးတဖှ်ယဲမံလါ အဒုးသုဉ်ညါတဖှ်လာ အဘဉ်တဖှ်စံးဘဉ်န့ဉ်လီလီ.

ဆူညါတတီ, ကွဲကရူဂါအဆံးဖိတဖှ်လာကဖး, “တဖှ်ကွဲနီဉ် #2” လါအဖျါလာကဘျူးပု ၃ လါစုအတဖှ်ဟ့ဉ် ‘က’ န့ဉ်တက့ဂါ. ခိဉ်နီအတဖှ်မါ တမ့တဖှ်ကဘဉ်မါအီတဘျီဃီဘဉ်. သံကွဲအဝဲသုဉ် ဒ်သိးကကတိတဖှ်ဘဉ်ဃး-

- * တဖှ်လာအဝဲသုဉ်ကတဲဉ်ကတိပဉ်စါလါပုဂါအဂီ တချူးအဝဲသုဉ်နုလီလီဆူခိဉ်နီအလီဂါ.
- * တဖှ်လာအဝဲသုဉ်မာသကိးတဖှ်ခဲအံး ဆိဉ်ထွဲခိဉ်နီတဖှ်လာ ပုကလုဉ်လာအအိဉ်လာတဖှ်လီလါပတထံဉ် ဘဉ်အီဘဉ်.
- * တဖှ်လာအမ့အတဖှ်ဟ့ဉ်ကမါစါတဖှ်အိဉ်ကတဲဉ်ကတိအသး မ့တမ့မါစါပုဂါလါခိဉ်နီအတဖှ်မါန့ဉ်လီလီ.

တဖှ်အိဉ်ဘျူးအဆါကတီ (၁၀မံးနံး)

၃. ယုသုဉ်ညါတဖှ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်တဖှ်ဂံးဆူဉ်ဘါဆူဉ် ဒီးတဖှ်ဂံးစဉ်ဘါစဉ် (၂၀မံးနံး)

အိးထီဉ်ကုတဖှ်မာလီ ဖဲအအိဉ်ဘျူးဝဲအလီဂါ ဒုးနီဉ်ပုမာသကိးတဖိတဖှ်လာ တဖှ်ကတိလီလဲအဝဲအံး တိဉ် ပဉ်ဒ်သိးကမါစါကွဲအခိဉ်အနီတဖှ် အတဖှ်ကဲခိဉ်ကဲနီအလုဂါအလီဒီး ကွဲထံအတဖှ်လုဂါလဲလဲတခါန့ဉ် ကမါ စါအဝဲသုဉ်လီလီ. မါအါထီဉ်တဖှ်ဒုးသုဉ်ညါလာအမ့ တဖှ်တဲဘဉ်အဝဲသုဉ်အနီလီလီန့ဉ် မ့ဒဉ်အသးဒဉ်ဝဲလီလီ.

ထူးထိုက်တၢ်အဒိလၢအမၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်, ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤစုအတၢ်ဟ့ၣ် ‘ခ’ တက့ၢ်. “တၢ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်” ဒီးစၢၢ်ဘိၣ်ဆူပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤအသး ဒ်အဖိလၢတက့ၢ်.

- * ပၣ်လီၤခိၣ်န့ၢ်တၢ်ဂၤမ့တမ့ၢ် ပုၤအါဂၤအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါလၢ နသ့ၣ်ညါလၢအပူၤကွံၣ်, တၢ်အိၣ်ဒီးနၢၤခဲအံၤလၢ နကသူအိၣ်လၢန့ၣ်လၢအကဟဲ, ပၣ်အိၣ်လၢနသးပူၤ ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်လဲၤခိၣ်ဖျါတၢ်အါမးတလၢကွံၣ်အတၢ်မၤလၢအမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်လၢအညီၣ်န့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မၤအသးယဲၢ်မံၤ လၢအဒုးမၤတၢ်လၢ စုအတၢ်ဟ့ၣ် ‘က’ တက့ၢ်.
- * လၢတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါတခါန့ၣ် ကွဲးနီၣ်ဃၢ်အိၣ်, ပၣ်နသးလၢတလၢပူၤနီၣ်ဂံၢ်‘၁’ လၢတၢ်မၤတမံၤ, ဒ်တၢ်ပၣ်အိၣ်လၢစးခိၣ်လၢတၢ်ကွဲးနီၣ်တၢ်အိၣ်လီၤတက့ၢ်.
- * ကွဲးတၢ်ပၣ်ဖျါအတၢ်ကတိၤလၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနတၢ်ပၣ်နသးလၢ တလၢပူၤနီၣ်ဂံၢ်‘၂’ မ့တမ့ၢ်, မ့ၢ်သုတလၢအဝဲန့ၣ် ဒ်သိးကတူၢ်လိၣ်ကျဲလၢ နကဘၣ်ဟံးန့ၢ်အိၣ် ဒ်သိးကမၤဆူၣ်ထီၣ်နသးလၢတၢ်အဝဲဒၣ်အံၤလီၤ.

ဖဲပုၤကိးဂၤဒဲးမၤဝံၤအတၢ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်ပုၤမၤသကိးတၢ်, တၢ်ဆၢဂ့ၢ်ကတိၤဘၣ် ဒ်သိးကနီၤလီၤအတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအတၢ်ဒုးသ့ဒုးဘၣ်အဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ် ဒီးအဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်, မ့တမ့ၢ်အတၢ်အိၣ်ဒီး, အတၢ်နီၤလီၤတၢ်လၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်လၢ အနီၢ်ကစၢ်, မ့တမ့ၢ်အတၢ်ပၣ်အသးလၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်အတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဒိ - “တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်”

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၣ်လီၤအတၢ်

- က : မၤတၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢၣ်လီၤ.
- ခ : တဘျီဘျီမၤဂ့ၢ်တၢ်လီၤ.
- ဂ : မၤဂ့ၢ်တၢ်အိၣ်စ့ၤမးလီၤ.

	တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်	တၢ်သုတၢ်ဘၣ်	တၢ်သ့ၣ်ညါ	တၢ်အဂၤ	တၢ်ပၣ်ဂၢၢ်ပၣ်ကျဲၤ	
ဆုၤ ပုၤ က ရှုၢ် ဆံး	၁	ခ	ဂ	က	ဂ	ခ
	၂	တဘျီဘျီ အတၢ်မၤအါ တုၤကမၤစၢၤ ပုၤဂၤလီၤ.	ယဘၣ်ကတိၤ ယသး ဒ်သိး ကသိၣ်လိပုၤခိၣ်န့ၢ် လၢအဆံးလီၤ.	ယတူၢ်လိၣ်ပုၤ အသိလၢကဆုၤ ပုၤဂၤ, ယအိၣ်ဒီး ပုၤအဆံးတဖုလၢ ယကမၤအိၣ်	တၢ်မၤဘၣ်ထွဲ လိၣ်အသးလၢ အကါဒိၣ်လၢ ကိုအတိၤပူၤ	အလီၢ်အိၣ်လၢ ပကပၣ်သ့ၣ် ပၣ်သးလၢ တၢ်မၤစၢၤ ပုၤကရှုၢ်ဆံး ဒ်သိးကစံးဆၢ တၢ်မၤအသး သတူၢ်ကလၢၣ်

၄. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ (၃၀)မံးနံး

ကွၢ်ကဒါက့ၤ ဃုၣ်ဒီးပုၤတဖုလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ် “လၢတၢ်မၤအပူၤ” ဖျါလၢကဘျးပၤ(၃)လၢစုအတၢ်ဟ့ၣ်‘က’ တက့ၢ်. နကရှုၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးပုၤဂၤလၢအတမ့ၢ်နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ဟံးန့ၢ်ပုၤလၢအစံးလီၤအသးလၢအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခၢၣ်စးဒီး မၤအိၣ်လၢကန့ၣ်ဆူကရှုၢ်ပူၤ, ဒီးနီၤလီၤအိၣ်ဆူပုၤခံကရှုၢ်တက့ၢ်. ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုန့ၣ် ကအိၣ်ဒီးပုၤအဂၤခဲဖုန့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိခဲလၢၣ် မ့မ့ၢ်ပုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုဃီဒီး နီၤလီၤဆူပုၤခဲဖုတက့ၢ်.

ဟ့ၣ်ပုၤတဝၣ် ဒ်သိးကစံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်သးခုကစီၣ်အဂ့ၢ် လၢအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီး အတၢ်န့ၣ် ကစံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်သးခုကစီၣ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်အချၢလီၤ. မၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်လိၣ် ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါတၢ်သးခုကစီၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်တဂၤဘၣ်တဂၤ, ကရှုၢ်အဆံးဖိ, ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်ထီၣ်လံၣ်ပရၢဒီး တၢ်မၤနီၣ်တၢ်ဒီးသံကွၢ်ကရှုၢ် ဒ်သိးကကွဲးနီၣ်ဃၢ်လၢ စးခိၣ်လၢအဘၣ်ဃး လံၣ်ပရၢအိၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မံၤလၢအပူၤဒီးလၢအချၢလီၤ.

တဲဖျါထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒံးသိးကကွဲးလီၤဃာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်တဖၣ်အမံၤ လၢအဝဲသ့ၣ်, သ့ၣ်ညါဝဲဒီးပၣ်အီၤလၢတၢ်ပနီၣ်လၢအကွီၤဃာ်ဝ (တၢ်ဂၤဘၣ်တၢ်ဂၤ), ပှၤအဖုလၢအဆံး, မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်, ဒံးသိးကသ့ၣ်ညါမကၤစိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်လဲၣ်. ဒုးဆူၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ် ဒံးသိးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤခဲလၢၣ်လၢအဟဲဆူသးအပှၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဖဲးကတီၢ်အဂၤဘၣ်. ပှၤမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် တလီၣ်ဘၣ်လၢအသးကစဲဘူး ဘၣ်ဃးတၢ်မၤတၢ်လၢအမ့ၢ် တၢ်မၤဖျၢၣ်ထီၣ်လိာ်အသးလီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်တကြၢးလၢကမၤလၢၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ကတီၢ်လိာ်အသးန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အဘၣ်ကစီၣ်ဒါ.

ဖဲတၢ်အမံၤအသ့ၣ်အစရီၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဝံၤအီၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးပှၤခံကရူၢ် (လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖျိၣ်အပှၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်မ့ၢ်အါန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖု) ဟဲဒံးသိးဒီး အးလီၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးလံာ်ပရၢ ဒံးသိးကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလီၤ. ဟ့ၣ်ပှၤကရူၢ်တဖၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒံးသိးကဆိကမိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤဟံလၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတက့ၢ်. သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ် ဒံးသိးကမၤအါထီၣ်တၢ်လီၤဟံတဖၣ်ဆူအဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢအအိၣ်ဒီးအလွဲၢ်လီၤဆီတက့ၢ်. ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကးတံာ်ဃာ်အီၤလၢ ဝီၤပၤအလီၤဒီး ကွဲပှၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ် ဒံးသိးကပၣ်လံာ်အိၣ်ထံးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဒီး ပှၤလၢအအဲၣ်ဒီးလူၤပိာ်ထွဲအံၤတဖၣ်လီၤ. သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ် ဒံးသိးကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကျဲလၢ အတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် ကမၤပှဲတၢ်လီၤဟံတဖၣ်လီၤ.

ဖဲဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဝံၤအီၤဒီး ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အမံၤန့ၣ် ကွဲပှၤကရူၢ်တဖၣ် ဒံးသိးကပၣ်ဖျါခိၣ်ခါဆူညါ, ဒံးသိးကသုးအတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဆူတၢ်မၤလီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်အဒိန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကအဲၣ်ဒီးပၣ်ဖျါအတၢ်ထံာ်ဆူတၢ်ထံာ်လိာ်အသးလၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အကရၢလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကအဲၣ်ဒီးပၣ်ထီၣ်လၢပှၤဂီၢ်မ့ၢ်ဒီး သံကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် ဒီးအခဲအံၤသ့ဝဲသ့ၣ်ဒံးသိးကမၤစၢၤတၢ်လီၤဟံလၢ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်လီၤ.

၅. တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါဒီးတၢ်မၤကတၢ်ကွဲးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် (၁၀မံးနံး)

ဟ့ၣ်လီၤစးခိတဖၣ် ဒီးစၢၤဖိတဖၣ်ဒီးကွဲပှၤဖဲးသကိးမၤသကိးတၢ် ကပျဲမံးနံးစၢၤမံးနံး ဖဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအံၤ ကတၢ်ဝဲဒၣ်ဒီးကွဲးနီၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကတီၢ်ခိလဲအဂ့ၢ်တက့ၢ်. ဟ့ၣ်ဂီၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ် ဒံးသိးကအိၣ်ဒီးတၢ်သးတီဒီးနီၤလီၤတၢ်အဘၣ်ဒီး တၢ်တဘၣ်တက့ၢ်. ကွၢ်နီၣ်တလၢလၢစီၢ်နီၤခိၣ်လၢ တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီး ပၣ်တုၢ်အီၤ ဒံးသိးပှၤတသ့ၣ်ညါအီၤဘၣ်တက့ၢ်.

အိၣ်ဒီးတၢ်ကဝီၤကျိၤဒီးကွဲပှၤမၤသကိးတၢ် ဒံးသိးကမၤဝံၤတၢ်လၢအဖိလၢန့ၣ်တက့ၢ်. “ယစံးဘျူးကစၢ်ယွၤလၢအဟ့ၣ်ယၤတၢ်ဟ့ၣ်တက့ၢ်.” နတဲတၢ်မ့ၢ်ဝံၤတဘျီန့ၣ် ဆှၢပှၤကရူၢ်လၢတၢ်ထုကဖၣ်တပူၤဃီတက့ၢ်. “စဲးဘျူးနၤလီၤကစၢ်ယွၤစၢၤ” မၤကတၢ်ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်, ဒိကန့ၣ်ယွၤဒံးသိးကမၤစၢၤအတၢ်ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ဂၤဘၣ်တၢ်ဂၤ တၢ်ဟ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ ဒံးသိးကမၤတၢ်လၢယွၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

ဟ့ၣ်နနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ နကကွၢ်ကဒါက့ၤလၢနတၢ်လဲၤခိဖျိလၢ တၢ်ကတီၢ်ခိလဲန့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်မနုၤလဲၤအသးဂုၤဂုၤလဲၣ်. တၢ်မနုၤတၢ်နုၤလဲၣ်. လၢကျဲမတၢ်တဘျီန့ၣ် နသုနတၢ်ဟ့ၣ်လၢကနီၤလီၤဆူပှၤအအိၣ်ခါ. နကအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ နကအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဒီး ပှၤလၢနန့ၣ်အီၤတၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.

NM 809 ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢ အါလိာ်ရံးချံထၢၣ် ၁၉၉၀, ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤလၢလုၣ်ကွီး, ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤလၢ ၂၀၀၆ @ထံကီၢ်အတၢ်မၤ, အမဲရကၤဘျၢထံတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်, အမဲရကၤလီၤ. တၢ်ကစီၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးအယာ် ဒံးသိးကဘၣ်တၢ်ကွဲးကူအီၤလၢ စဲးကဟ့ၣ် ဒံးသိးကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢ ပှၤကလုာ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဒီးတၢ်လီၤလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ကတီၢ်ခိလဲလၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အသးသမူဒီးခိၣ်နၢ်အဂီၢ်
ဒံးအဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢအမဲရကၤလၢခရံၣ်အတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ

ကစၢ်ယုၣ်ရှုးဃုထာပဝဲတနီၤ ဒံသိးပကမၢ်တၢ်မၤဖိတဖၣ်, ဝံတဖၣ်, ပုၤစိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်, တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်, ဒံသိးအပုၤကလုာ်ကမၤလိၣ်ဒီး မၤစၢၤတၢ်, ဒီးအနီၣ်ကစၢ်ကဒိၣ်ထီၣ်ဒီး ဆူၣ်ထီၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကလဲၤအသးဆူၣ်ညါ တုၤပဘၣ် တၢ်မၤဃုမၤဖိးပုၤဒီး ပတၢ်န့ၢ်ပၢ်ဘၣ်ဃးကစၢ်ယုၣ်အဖိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ပကဒိၣ်ထီၣ်, ဒံကစၢ်ယုၣ်ရှုးအသိးဒီး ပကလီၤ ကဒိၣ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. (အးဖးစူး ၄:၁၁-၁၃)

စးထီၣ်လၢ အခိန်ထံးန့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ် ထံၣ်လၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်ခိန်နိုန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢခိန်နိုန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ် ဖိၣ်လိၣ်ဘၣ်သပုၤကတၢ်လၢအယံၣ်လံၣ်ဒီး ပတၢ်န့ၢ်စိၣ်တူၢ်လိၣ်ဆိကမိၣ် ဘၣ်ဃးခိန်နိုအဂီၢ်နီတစဲးဘၣ်လီၤ. တၢ်မၤအ သးအါဘျီလၢ ပဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးခိန်နိုအတၢ်မၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိ ပညီန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်န့ၣ် ကဘၣ်မၤတၢ်ဒီး တအိၣ်ဒီးတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤ ဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢအပၢတၢ်မၤအသး ဒီးတမ့ဘၣ်ပုၤစိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဃုခိန်နိုလၢ အဘၣ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်ခိန်နိုအတၢ်မၤ ဒံပုၤကညီတဂၤလၢ အသုအတၢ်ဟ့ၣ် ဒံသိးကမၤစၢၤပုၤလၢတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထံတၢ်ဒီး ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

ခိန်နိုတဂၤန့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအသုအတၢ်ဟ့ၣ်

လံၣ်အးဖးစူးတဲဘၣ်ပုၤလၢ ကစၢ်ယုၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ဟ့ၣ် လၢပုၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်လီၤ. “ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ဒံခရံၣ်အတၢ် ဃၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အသိးန့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ပဝဲကိးဂၤဒဲး လၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ်လီၤ.” (အး ၄:၇) ဒီးအဝဲကဘၣ်ဆုၤပုၤတနီၤဆူ တၢ်မၤဖိအလီၢ်, ဝံအလီၢ်, ပုၤစိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်ဒီး ပုၤသိၣ်လိတၢ်သရၣ်အအိၣ်လီၤ. (၉:၁၁) မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ, ယုၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဆုၤပုၤကညီဆူ တၢ်မၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပုၤပၢတၢ်ဒီး ဒံပုၤလၢအဆုၤပုၤတမ့ၤ, ကျိၣ်စုအခိၣ်အနၢ်, သရိၣ်ကိၣ်အသရၣ်, သးစၢ်အခိၣ်အနၢ်, ပုၤသးကျဲၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးဆူတၢ်လီၢ်အဂၤလီၤ. တၢ်အံၤ စးထီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ကဘၣ်တၢ်သုအိၣ်လၢတၢ်လီၢ်အါမံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ဃုၣ်တၢ် #1: တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ယုၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဆူပုၤကိးဂၤဒဲးလီၤ.

ကစၢ်ယုၣ်တမၤနီၣ်တၢ်အဆၢလၢ အတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ဒံန့ၣ်အဃိ ပတဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်တၢ်အဆၢဘၣ်. တၢ်လၢကဆုၤပုၤလၢအသုပတၢ်ဟ့ၣ်ကမၤစၢၤပုၤလၢတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤဒီး တဘၣ်တၢ်တြီအိၣ်လၢတၢ်န့ၢ်ပၢ်တၢ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ကျိၣ်စုအတၢ်ထူးတၢ်တီၤ, သးအနံၣ်အလါ, ပိၣ်မုၢ်ဂုၤပိၣ်ခွါဂုၤ, မ့တမ့ၢ်ပုၤကညီအတၢ်ထူးတၢ်တီၤလီၤ. ဖိသၣ်ဆံးဒီးပုၤသးစၢ်, မ့ၢ်စုၢ်ကိးပုၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်လီၤ. ပိၣ်ခွါဂုၤပိၣ်မုၢ်ဂုၤ, ပိၣ်ခွါသးစၢ်, ပိၣ်မုၢ်သးစၢ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢ ကဘၣ်သ့ဝဲ ဒံခိန်နိုလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤလီၤ. တၢ်န့ၣ်တမ့ၢ်ပုၤခဲလၢၣ် ကဘၣ်ကဲထီၣ် ခိန်နိုလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤဘၣ်.

တၢ်ကွၢ်ဃုၣ်တၢ် #2: တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အါမးဒီးလီၤဆီလိၣ်အသးလီၤ.

စီၤပီလူးကွဲးလံၣ်ဆူ ကရံၣ်သူးအတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အသိး “ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အိၣ်အါမံၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး သးန့ၣ်မ့ၢ်တဂၤဃိ လီၤ.” (၁၂:၄). တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးခိန်နိုတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်ညါအိၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ် သုအိၣ်လၢတၢ်မၤလိ, တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤကမံးတံၣ်အတၢ်မၤလီၤ. ပမ့ၢ်သုတၢ်လၢယုၣ်ပုၤခဲလၢၣ်လၢခိန်နိုလၢတၢ်အိၣ် ဖိၣ်အပူၤန့ၣ် ပကဘၣ်တူၢ်လိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်ဒီး ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်မးအမိမိလီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်အညီဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးအတၢ်ခုသ့ၣ်လီၤ. လီၤဆီဒိၣ်တၢ် ပုၤလၢအဟံးဃာ်အိၣ်တဖၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ် အဒုးန့ၣ်ပုၤ ဒံသိးပတဆိကမိၣ်အိၣ် ဒံတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ပုၤအဂုၤအဝါလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်, အဒိန့ၣ် ပကဆိကမိၣ်အိၣ်လၢ တၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်ဒီးပၣ်တုၢ်ပုၤလီၤ. အါစုအါဘျီပလိၣ်ဘၣ်ပုၤဂၤလၢ ကမၤစၢၤပုၤ ဒံသိးပကသ့ၣ်ညါတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ဃုၣ်တၢ် 3 : တၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်လၢ ခီဖျိပုၤတဂၤဘၣ်တဂၤလီၤ.

တၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်, တလၢပုၤဒဲးဘၣ်. တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်အါမံၤလၢ အဘၣ်တၢ်သုအိၣ် တအိၣ်ဒီးအတီၤဘၣ်.

တအိန်ဒီးတတ်ဟုန်လၢကဘဉ်ဒိန်ထီဉ်ဘဉ်. တၢ်မၤတတုၤလီၤတီၤလီၤ, ကဘဉ်တၢ်မၤဒိဉ်ထီဉ်အိၤ ခိဖျိတၢ်မၤတၢ်လၢသုဉ်
လၢသးလီၤ. အဒိန့ၢ်, ပုၤတဂၤလၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဒုတၢ်အူအတၢ်မၤန့ၢ် ဃုထၢဒ်သိးကဟံးန့ၢ်တၢ်မၤလိဘဉ်. မ့တမ့ၢ်
မၤလိဒီးဟံးဃဉ်အတၢ်သုတၢ်ဘဉ် ဒ်တၢ်လီၤဆီအိဉ်ဒီးအိၤ ဒီးဖဲအမၤဝဲန့ၢ် အတၢ်ဟုန်လၢအမၤန့ၢ်ဝဲ ကဘဉ်တၢ်သုအိၤ
လၢတၢ်မၤအလၢအပွဲၤလီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ # 4: တၢ်ဟုန်လၢအဘဉ်တၢ်ထံဉ်န့ၢ်အိၤ ကဘဉ်တၢ်မၤဒိဉ်ထီဉ်အိၤလီၤ.

- တၢ်ထံဉ်သ့ၣ်ညါတၢ်တဖၣ် ဟုန်ကူဉ်တၢ်အါမံၤလၢ တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- * တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လိဉ်ဘဉ်ဒ်သိးကဒုးဒိဉ်ထီဉ်အတၢ်သ့ၣ်ညါ ဒ်သိးတမ့ၢ်တၢ်လၢအအိဉ်ဘဉ်ဒီး တဘဉ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဘဉ်.
- * တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လိဉ်ဘဉ်ကလံၤလၢအတူၢ်လိဉ်အိၤလၢအပျဲ တၢ်မၤကွၢ်ဒီးထံဉ်ဘဉ်အိၤလီၤ.
- * တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်ဟုန်သါတၢ်မၤဖိတဖၣ် ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါဒီးတူၢ်လိဉ်တဂၤဘဉ်တဂၤအတၢ်ဟုန်လီၤ.
- * တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်ဟုန်တၢ်အခွဲးအယဉ် ဒ်သိးကသိဉ်လိဒီးမၤဒိဉ်ထီဉ်တၢ်ဟုန်တဖၣ်လီၤ.
- * တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်ပၣ်လီၤသး ဘဉ်ဃးတၢ်သုတၢ်ဟုန်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး သးစၢ်တဖၣ်လၢခိဉ်န့ၢ်အဂီၢ်, ...
ဒီးမၤစၢၤပုၤဂၤန့ၢ်လီၤ.

အုးဖးစူး ၄:၁၂ တဲဘဉ်ပုၤလၢခရံၣ်အတၢ်ဟုန်, “လၢပုၤကမၤအခုအပုၤအတၢ်အဂီၢ်, လၢခရံၣ်အနီၢ်ကထီဉ်ဝဲ
ထီဝဲအဂီၢ်” န့ၢ်လီၤ. ခိဉ်န့ၢ်တဖၣ် သူအတၢ်ဟုန် ဒ်သိးကမၤဒိဉ်ထီဉ်ပုၤဂၤ, ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါလၢခိဉ်န့ၢ်တဂၤကဘဉ်
မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲဉ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဒုးသုဒုးဘဉ်တၢ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်မၤလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢအပျဲပုၤခဲလၢဒ် ဒ်သိးကမ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤအိဉ်ဒီး
တၢ်တိဉ်ပၣ်လၢခိဉ်န့ၢ်န့ၢ် ကမၤစၢၤပုၤဂၤလီၤ. ဖဲတၢ်အခွဲးအယဉ်အိဉ်လၢ ကမၤပုၤဂၤလၢ ကမၤတၢ်လၢကျဲအဘဉ်န့ၢ်,
အဝဲန့ၢ် တမ့ၢ်ခိဉ်န့ၢ်အဘဉ်အတီဘဉ်. ခိဉ်န့ၢ်တဂၤန့ၢ် ကဘဉ်ပၣ်ကပၤကွံၣ်အတၢ်ဆိကမိဉ်လၢ အဝဲမ့ၢ်ပုၤအဒိဉ်တဂၤ
ဒီးလိဉ်ဘဉ်တၢ်သုးတၢ်ကျဲလၢ ကျဲလၢအမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ ကကဲထီဉ်လိဉ်ထီဉ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ # 1: ခိဉ်န့ၢ်တဂၤ အတၢ်မၤအဒိဉ်ကတၢ်န့ၢ် မ့ၢ်ဒ်သိးကမၤစၢၤပုၤဂၤ ဒီးဒုးမၤဆူဉ်ပုၤဂၤ
ဒ်သိးကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်ထံဉ်တၢ်, မၤဒိဉ်တၢ်, ဒီးသူကစၢ်ယွၤအတၢ်ဟုန်သုသုဘဉ်ဘဉ်လီၤ.

ဖဲခိဉ်န့ၢ်စၢၤက ကမၤတၢ်လၢတၢ်အါပူၤန့ၢ် ဖဲန့ၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤပုၤဂၤအလီၢ်အိဉ်ယဲၢ်မံၤ ဒ်သိးကမၤဒိဉ်ထီဉ်ပုၤ
သးလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် တၢ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်မၤစၢၤပုၤဂၤ, မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ် ဒ်သိးကဒိဉ်ထီဉ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါ,
မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ ကဒုးန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်အါထီဉ်, မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢအမၤတၢ်ဒီးပုၤဂၤ, ဒီးဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်လၢအလီၢ်အိဉ်
သပုၢ်ကတၢ်လီၤ.

- * ပုၤတဂၤဘဉ်တဂၤအတၢ်ဒိဉ်ထီဉ် - ပုၤကညီတဖၣ် ဒိဉ်ထီဉ်ဝဲဖဲအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်ပၢၢ်တၢ်အါထီဉ်, တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဟုန်
တဖၣ်, ဒီးအတၢ်သးအိဉ်တၢ်, လၢအဘဉ်တၢ်ပၣ်အိၤလၢပာ်ခိဉ်လီၤ အိဉ်ဒီးတၢ်ရဲလိဉ်ဒီးကစၢ်ခရံၣ်န့ၢ်လီၤ.
- * တၢ်သ့ၣ်ညါ - တၢ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်သ့ၣ်ညါ ပၣ်ဃုဒ်ဒီးခရံၣ်ဖိအဂုၤဒီး တၢ်မၤအသးဒီးတၢ်အိဉ်ဖျိဉ်အတၢ်သးခုကစီဉ်
တၢ်မၤလိလံာ်စီဆုံလၢအထီ ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ် ပၣ်ဃုဒ်ဒီးတၢ်လီၢ်လၢကဘဉ်မၤအသးလီၤ.
- * တၢ်သုတၢ်ဘဉ်အတၢ်ဒိဉ်ထီဉ် - တၢ်သုတၢ်ဘဉ်န့ၢ် ပၣ်ဃုဒ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ, အိဉ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်ဆူဉ်ဘါဆူဉ်အတၢ်ရဲ
လိဉ်သး, တၢ်ပၢၤဆုၤပုၤကရူၢ်ဖိ ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ, လၢအမၤစၢၤတၢ်အါမးလၢတၢ်သးခုကစီဉ်န့ၢ်လီၤ.
- * တၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤဂၤ - တၢ်သးအိဉ်မၤတၢ်အဂုၤဒီး ပုၤအါဂၤမ့ၢ်ခိဉ်န့ၢ်အတၢ်မၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တမံၤလၢပၢဂီၢ် ဒ်သိးကဒုးဒိၣ်ထီၣ်ပတၢ်မၤဒီးပုၤအဂၤန့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးတံၤသကိးလၢတၢ်န့ၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ဒီး အဝဲကွၢ်ကဒါက့ၤပုၤဒီး ဟ့ၣ်ဆၢက့ၤတၢ်လီၤ.

* ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ပၢဂီၢ်ပၢဂီၢ်ကျါ - တၢ်အကါဒိၣ် ဒ်သိးကမၤတၢ်ဒီးပုၤကညီန့ၣ် သူအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လၢ အပြၢလိာ်အသးဒီး မၤဒိၣ်ထီၣ်ဒ်သိးကမၤန့ၢ်တၢ်လီၤ. တၢ်လီၤလၢအအိၣ်ဘၣ်မုၢ်မုၢ်, တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအဘၣ်တၢ်သူ အိၣ် (အဒိ - တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်ဆူကမ့ၢ်အအိၣ်) တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတီၤလၢအဘၣ်, ဒီးတၢ်ပၢဂီၢ်ထီၣ်အခိပညီလၢ အဖျါဆုံမးတဖၣ် လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ ၂ : ခိၣ်န့ၢ်အတၢ်မၤန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအဟဲအသးသတူၢ်ကလၢဒီး တဟဲလိၤလီၤဘၣ်. ပမ့ၢ်တဲတၢ်အတီၤန့ၣ် အဒိ - ပုၤတဂၤလၢအဟ့ၣ်ဘျူးတၢ်ဆူပုၤသးစၢ် မ့တမ့ၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အဘၣ်လၢ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ် အဂီၢ် ဒီးတၢ်မၤအသးအံၤ မ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤဆိဆိဒီး အိၣ်လၢတၢ်မၤအသးအလီၢ်ခဲဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

- တၢ်ကွၢ်တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အါမံၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- * ခိၣ်န့ၢ်အတၢ်မၤခဲလၢဒ် လိာ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်အိၣ် ဘၣ်ဃးအတၢ်မၤစၢၤပုၤဂၤလၢတၢ်သးခုကစီၣ်အဂီၢ်ဒ်လဲၣ်.
- * ခိၣ်န့ၢ်အတၢ်မၤတၢ် ဘၣ်တဘၣ်, ကမ့ၢ်တၢ်မၤအသိလၢပုၤတနီၤအဂီၢ် ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လိာ်ဘၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ကမၤလိဒီးဃုသ့ၣ်ညါကစၢ်ခရံၣ်အပုၤမၤတၢ်ဒီး ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူလီၤ.
- * တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီး တၢ်ဆၢဂုၤကတီၢ်ဘၣ်လၢ ကရၢဖိတဖၣ် ကဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ် ဒီးသူအတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

. . . တၢ်ဖံးတၢ်မၤ

တၢ်ထံၣ်န့ၢ်ဒီး တၢ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤ တမ့ၢ်တၢ်အကတၢ်ဘၣ်. အခိပညီန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်လံာ်အုးဖုးစူး ၄:၁၃ ပၢဂီၢ်အိၣ်, “တုၤပတုၤလၢတၢ်တမံၤဃီ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်န့ၣ်တမံၤဃီ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါယွၤအဖိခွါဒီး ပဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤလၢ တၢ် ဆဲးတၢ်လၢ ထဲသိးသိးလၢခရံၣ်အနီၢ်အတၢ်လၢတၢ်ပုၤအပူၤလီၤ.”

တၢ်ကွၢ်နီၢ်တၢ် # 1 : တၢ်မၤလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အပူၤဒိၣ်, အိၣ်ဘၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဒီး အချၢ, မၤဒိၣ်ထီၣ် ခိဖျိယွၤအထံအကီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအနီၢ်ကစၢ် အပုၤမၤတၢ်ဖိအကျါ ပအိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံဒ်သိးသိး, မၤစၢၤပုၤ, မၤဘျူးမၤဖျိၣ် ပုၤ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အချၢန့ၣ် ပဟ့ၣ်ဆၢက့ၤတၢ်ဆူပုၤကညီအတၢ် လိာ် ဃုာ်ဒီးတၢ်သးခုကစီၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ပုၤဖျိၣ်ဖိ, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤလၢ အတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်, ကွၢ်ဃီတၢ်လၢအမၤဆါပုၤဂၤ, ဒီးတၢ်တုၤလီၤတၢ်, ပံးန့ၢ်က့ၤတၢ်တုၤလီၤတၢ်, ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ် ပုၤတဂၤဒီးတဂၤ အတၢ်ထံၣ်ဆူယွၤအအိၣ်လီၤ.

- မၤကဒီး, ပကထံၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအသးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လီၤ.
- * မ့ၢ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၢ်အသ့အဘၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ပၢဂီၢ်အိၣ်လၢသရိၣ်အတၢ်ထံၣ်, ဘၣ်ဃးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, လၢ တၢ်ထံၣ်အတၢ်လိာ်ဒီး တမ့ၢ်ဒ်သိးကဘၣ်တၢ်ထံၣ်အတၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်မၤနီၢ်ကွီၢ်လီၤ.
- * တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် တအိၣ်လၢ “တၢ်အအိၣ်ပူၤ” ဒီးတအိၣ်လၢ “အချၢဘၣ်”. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ ဘၣ်ဃးခိၣ်န့ၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဆီ, ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ထံးလၢကစးထီၣ်ဃုထၢဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၢ် တဖၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အိၣ်လၢ “ခိၣ်န့ၢ်အခိပညီ” လၢကွဲးဖရံၣ်ကွီၤ လၢဘျၢထံခိၣ်န့ၢ်, အ့ဖျိၣ် ၁၉၈၁န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးခိၣ်ထီၣ်အၣ်အကျိၤ

စုအတၢ်ဟ့ၣ် 'ခ'

တၢ်သ့ၣ်လံၤမၤပၤတၢ်

- * ဟံးဃၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အါမၤလၢအပူၤကွဲၣ်, အဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဘၣ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်
- * ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဟ့ၣ်ယိၣ်မၤ ဒ်သိးကဒုးခိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢစုအတၢ်ဟ့ၣ် 'က' တက့ၢ်.
- * တၢ်လၢအလီၢ်ဘၣ်ပုၤတကၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ဃး, ဘၣ်တၢ်သူ 'တလၢဝ' ဒ်သိးကပၣ်န့ၢ်လၢ နတၢ်ဒုးခိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- * လၢ 'တလၢ' အပူၤ ကွဲးနီၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါအတၢ်ကွဲး ဒ်သိးကဆီၣ်ထွဲတၢ်ပၣ်ဃးန့ၢ် မ့တမ့ၢ်ဟံးန့ၢ်ခိၣ်ခါ ဒ်သိးကဆူၣ်ထီၣ်န့ၢ် လၢတၢ်လီၤလၢနအိၣ်အလီၢ်လီၤ.

တၢ်ပၣ်ခိၣ်ပၣ်ဆဲးအကျိၤ

- က - မၤဝဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢဒ်လီၤ.
- ခ - မၤဝဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တနီၤလီၤ.
- ဂ - တမၤဝဲထီၣ်ဘိတၢ်.

ခိၣ်န့ၢ်အလီၢ်အလၢ	တၢ်ခိၣ်ထီၣ်	တၢ်သ့ၣ်ညါ	တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်	တၢ်အဂၢၤ	တၢ်ပၣ်လီၤဃး
	1				
	2				
	1				
	2				

Workshops for Church Life and Leadership © 2012 American Baptist Home Mission Societies, American Baptist Churches USA. Permission is granted to photocopy for use in national, regional and local educational events. All other rights reserved. This online resource is supported by the America for Christ Offering.